

Raadsinformatiebrief

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:

Ons kenmerk: 2024-086125

Uw kenmerk:

Contact: P. Tempelman

Bijlage(n): -

Doorkiesnummer: 010-5061730

E-mailadres: p.tempelman@albrandswaard.nl

Datum: 8 oktober 2024

Betreft: Septembercirculaire 2024 gemeentefonds

Geachte raadsleden,

INLEIDING

In deze brief gaan we in op de mutaties uit de septembercirculaire 2024 van het gemeentefonds volgend uit de Miljoenennota van het Rijk en de financiële gevolgen die daaruit voortvloeien voor onze gemeente.

KERNBOODSCHAP

Naast (taak)mutaties en actualisatie zijn dit de belangrijkste punten:

- Het volumeaccres en het accres loon- en prijsontwikkelingen zijn geactualiseerd t.o.v. de meicirculaire;
- Positief voorschot in 2024 wegens overschrijding van het BTW-compensatiefonds (BCF);
- Het kabinet zet de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd door en laat de besparing Jeugdzorg vanaf 2026 structureel vervallen;
- Vooruitlopend op de gekozen bekostigingsvorm is in de septembercirculaire 2024 vanaf 2026 een jaarlijks bedrag voor indexatie Wmo demografie opgenomen.

Op de volgende pagina volgen de mutaties van de circulaire met daaronder een uitgebreidere puntsgewijze toelichting.

Septembercirculaire 2024 gemeentefonds

Gemeente:

Uitkeringsfactoren:

Albrandswaard

Lopende prijzen

Basis: Septembercirculaire 2024

Vergelijk: Meicirculaire 2024

Let op! Alle bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026	2027	2028
A. Beginstand mei 2024	41.389	42.335	41.305	43.005	44.629
B. Accres, uitkeringsfactor en uitkeringsbasis					
1. Ontwikkeling accres volume (historisch Bbp)	0	-16	-56	-111	-162
2. Ontwikkeling accres loon-prijsontwikkeling (Bbp)	0	187	216	246	226
3. Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2024	466	0	0	0	0
4. Hoeveelheidsverschillen op de maatstaven	59	30	45	42	28
Totaal B. mutaties Accres, uitkeringsfactor/ uitkeringsbasis	525	201	205	177	92
C. Taakmutaties					
5. Digitaal Stelsel Omgevingswet	-15	-20	-25	-29	-35
6. Besparingsverlies jeugd	0	0	433	458	473
7. Indexatie Wmo demografie	0	0	56	114	174
Overige (kleine) taakmutaties	1	8	3	3	2
Totaal C. Taakmutaties	-14	-12	467	546	614
D. Overige mutaties					
8. Wet Betaalbare huur	23	25	21	12	9
9. Alleenverdienersproblematiek 2023-2024	12	0	0	0	0
10. Openbare bibliotheken	0	100	100	0	0
11. Participatie (IU)	0	11	12	13	13
Overige kleinere mutaties	4	0	0	0	0
Totaal D. Overige mutaties	39	136	133	25	22
12. Effect septembercirculaire	550	325	805	748	728
E. Berekening eindstand na septembercirculaire 2024 (A + E)	41.939	42.660	42.110	43.753	45.357
Berekening effect circulaire op begroting Albrandswaard	2024	2025	2026	2027	2028
Mutatie septembercirculaire (zie punt 12)	550	325	805	748	728
13. Correctie eerder opgenomen stelpost jeugd (zie ook punt 6)	0	0	-292	-312	-278
14. Correctie eerder opgenomen stelpost WMO (zie ook punt 7)	0	0	-75	-150	-225
F. Totaal effect circulaire op begroting na verwerking stelposten	550	325	438	286	225

Toelichting op de mutaties van de septembercirculaire 2024

1. Ontwikkeling accres volume (historisch Bbp)

Het volume accres wordt vanaf 2024 gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde (t-9 t/m t-2) van de ontwikkeling van het bbp. In de septembercirculaire is een nieuwe raming voor het accres 2025 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB; MEV25). Hierdoor is het volume accres vanaf 2025 voor alle jaren lager dan in de meicirculaire 2024.

2. Ontwikkeling accres loon-prijsontwikkeling (LPO) (Bbp)

De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Voor 2025 is de raming voor de prijs bbp omhoog bijgesteld. De ramingen voor de ontwikkeling van de prijs bbp lijkt structureel te laag te zijn. Zo is als voorbeeld het percentage van de prijs bbp voor het jaar 2024 vastgezet in de meicirculaire 2024 op basis van de CEP24 op 4%. Op basis van de werkelijke cijfers bedraagt de werkelijke ontwikkeling op basis van de MEV25 5,1%. Er vindt in de septembercirculaire geen compensatie plaats voor deze hogere prijsontwikkeling.

3. Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2024

Het BTW-Compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Dit plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. In 2024 bedraagt het BCF-plafond voor gemeenten € 4,3 miljard. Als de gezamenlijke declaraties onder dit plafond blijven, wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding volgt een uitname. Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire van het volgende jaar volgt dan de afrekening. In deze circulaire bedraagt het totale voorschot voor het jaar 2024 € 447 miljoen, waarvan € 466.000 voor Albrandswaard.

4. Hoeveelheidsverschillen op de maatstaven

Naast de mutaties in de algemene uitkering vanuit het Rijk wordt een deel van de mutatie veroorzaakt door actualisatie verdeelmaatstaven specifiek voor Albrandswaard.

5. Digitaal Stelsel Omgevingswet

Op grond van de Beheerovereenkomst van 18 december 2018 dragen de gemeenten vanaf 1 januari 2020 jaarlijks 70% bij aan de kosten van beheer en doorontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO). De gemeentelijke bijdrage wordt structureel verhoogd, conform de aanvullende afspraken in het Bestuurlijk Overleg Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) van 13 juli 2023 op basis van het prijspeil 2024 (CPB index 3,5%).

6. Besparingsverlies Jeugd

Het kabinet Schoof zet de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd door en laat de besparing Jeugdzorg vanaf 2026 structureel vervallen. In de septembercirculaire 2024 is dit verwerkt door een toevoeging aan het cluster Individuele voorzieningen jeugd van € 500 miljoen in 2026 en € 511 miljoen vanaf 2027. Dit verloopt voor gemeenten budgettair neutraal, omdat zij in de begroting voor Jeugdzorg voor de jaren 2026 tot en met 2028 rekening mochten houden met de voorgenomen besparing en een lagere raming van de uitgaven door het opnemen van een stelpost. Deze stelpost wordt nu deels afgeraamd (zie punt 13).

7. Indexatie Wmo demografie

Het Rijk en gemeenten werken aan de beheersbaarheid van de uitgaven van gemeenten voor de wettelijke zorgtaken Wmo. De verwachting is dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van) de Wmo niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Vooruitlopend op de gekozen bekostigingsvorm is in de septembercirculaire 2024 vanaf 2026 een jaarlijks bedrag € 75 miljoen oplopend tot € 300 miljoen in 2029 opgenomen. In lijn met het begrotingsadvies van de VNG hebben wij in de begroting 2025 deze post, vooruitlopend op dit besluit, opgenomen op een stelpost. Deze stelpost komt nu te vervallen (zie punt 14).

8. Wet Betaalbare huur

Met de Wet betaalbare huur wordt de op 1 juli 2023 in werking getreden Wet goed verhuurderschap gewijzigd. Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel. De financiering bestaat uit een incidentele bijdrage voor de eenmalige kosten die gemeenten maken bij de implementatie van het wetsvoorstel. Deze implementatiegelden worden verdeeld aan de hand van de grootte van de gemeenten. Daarnaast ontvangen gemeenten een bijdrage voor het ontvangen en behandelen van meldingen en de handhaving op deze meldingen. Voor deze werkzaamheden ontvangen gemeenten vanaf 2024 een structurele bijdrage. Deze middelen worden verdeeld op basis van het aandeel private huur per gemeente en de lokale woningmarktdruk (gemeten op basis van de gemiddelde WOZ-waarde).

9. Alleenverdienersproblematiek 2023-2024

Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum uitkomen. Gemeenten kunnen de gemiste huur- en zorgtoeslag compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand. De hoogte van het budget per gemeente is mede gebaseerd op informatie van de Belastingdienst over (1) de voorlopige aantallen huishoudens waar de alleenverdienersproblematiek speelt, en (2) de gemiddelde hoogte van de misgelopen toeslagen. De budgetten worden zo nodig bijgesteld wanneer definitieve gegevens beschikbaar zijn, naar verwachting bij de meicirculaire 2025 en de meicirculaire 2026.

10. Openbare bibliotheken

In de periode 2023-2024 konden gemeenten een specifieke uitkering ontvangen voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel. Daarna zal een wettelijke zorgplicht voor gemeenten worden ingevoerd ten aanzien van de openbare bibliotheek. Voor het uitvoeren van deze taak zullen gemeenten een structurele bijdrage via het gemeentefonds ontvangen. In de periode tussen de specifieke uitkering en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen de gemeenten een decentralisatie-uitkering, om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden. Hiervoor is in 2025 en 2026 in totaal een bedrag van € 59,3 miljoen beschikbaar. Dit bedrag wordt over alle gemeenten verdeeld op basis van een bedrag van € 2,95 per inwoner. Voor kleinere gemeenten waar het bedrag per inwoner leidt tot een bedrag lager dan € 100.000 wordt de uitkering aangevuld tot € 100.000.

11. Participatie (IU)

Het Rijk compenseert gemeenten via de integratie-uitkering Participatie (IU Participatie) vanaf 2025 voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel (LIV) in de sociale werkvoorziening.

13 en 14. Inzet stelposten Jeugd en Wmo

In lijn met de adviezen van de provincie hebben wij eerder stelposten opgenomen voor het besparingsverlies jeugd (punt 6) en indexatie Wmo demografie (punt 7). In deze septembercirculaire zijn deze maatregelen (deels) verwerkt. De stelpost jeugd is daarom naar beneden bijgesteld en de stelpost Wmo komt te vervallen. Hierdoor is het effect op de begroting van Albrandswaard vanaf 2026 lager dan de totale mutatie van de septembercirculaire.

Overige informatie

Rijksbijdrage sociale infrastructuur

Het Rijk stelt vanaf 2025 middelen beschikbaar aan gemeenten waarmee zij op termijn 10.000 werkplekken kunnen faciliteren. De werkplekken zijn bedoeld voor mensen die niet vallen onder beschut werk, maar wel zijn aangewezen op de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven voor hun ontwikkeling richting regulier werk of voor een tijdelijk vangnet. Gemeenten ontvangen een bedrag per plek voor vaste bedrijfskosten, zodat de infrastructuur beschikbaar is.

De middelen worden naar verwachting in de meicirculaire 2025 als apart budget toegevoegd aan de integratie-uitkering Participatie. Gemeenten ontvangen circa € 3.600 per plek. Dit komt neer op € 19,8 miljoen in 2025, met een oploep naar structureel € 35,9 miljoen. Dit structurele niveau wordt in 2035 bereikt. De middelen worden verdeeld over gemeenten op basis van de maatstaf Inwoners in het gemeentelijke doelgroepenregister.

Gemeente
Albrandswaard

VERVOLG

De gevolgen uit deze raadsinformatiebrief voor 2024 worden in de jaarrekening 2024 verantwoord. De gevolgen vanaf 2025 en eventueel extra lasten vanwege de (taak)mutaties worden via de tussenrapportage 2025 in de (meerjaren)begroting 2025-2028 verwerkt.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

mr. drs. Florus van der Linden

drs. Jojanda de Witte